

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ, ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

МЕДИЦИНА

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ, ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

За загальною редакцією
члена-кореспондента НАМН України,
професора **О.П. ЯВОРОВСЬКОГО**

РЕКОМЕНДОВАНО
Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів
вищих медичних навчальних закладів

Київ
ВСВ «Медицина»
2015

УДК 62.785.6228я73

ББК 51.1(2)2;51.24

Б40

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів
(лист № 1/11-10055 від 17.07.2015 р.)*

*Рекомендовано вченою радою Національного медичного університету
імені О.О. Богомольця до видання як навчальний посібник
для студентів вищих медичних навчальних закладів
(протокол № 6 від 11 березня 2014 р.)*

Автори:

О.П. Яворовський, чл.-кор. НАМН України, д-р мед. наук, проф.; В.М. Шевцова, д-р мед. наук, старш. наук. співроб.; В.І. Зенкіна, канд. мед. наук, доц.; Г.А. Шкурко, канд. мед. наук, доц.; М.І. Веремей, канд. мед. наук, доц.; Ю.О. Паустовський, канд. мед. наук, доц.; Т.О. Білько, канд. біол. наук, доц.; В.Г. Сук, канд. мед. наук; Л.О. Куюн, канд. біол. наук; Т.О. Зінченко, канд. мед. наук; М.Л. Марченко, канд. мед. наук; Н.В. Банковська, канд. мед. наук; Н.В. Солоха, магістр; Р.П. Брухно, магістр; М.В. Максимова; К.С. Мурланова

Рецензенти:

С.Т. Омельчук, д-р мед. наук, проф., директор Інституту гігієни та екології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця;

В.І. Чернюк, чл.-кор. НАМН України, д-р мед. наук, проф., заступник директора з наукової роботи ДУ «Інститут медицини праці Національної академії медичних наук України»;

Д.В. Варивончик, д-р мед. наук, заслужений лікар України, завідувач кафедри медицини праці, психофізіології та медичної екології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика

Безпека життєдіяльності, основи охорони праці : навч. посіб. / О.П. Яворовський, В.М. Шевцова, В.І. Зенкіна та ін. ; за заг. ред. О.П. Яворовського. — К. : ВСВ «Медицина», 2015. — 288 с.

ISBN 978-617-505-452-9

Навчальний посібник підготовлено фахівцями кафедри гігієни праці і професійних хвороб Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.

Посібник складено відповідно до типової навчальної програми з дисципліни «Безпека життєдіяльності, основи охорони праці» та нового навчального плану 2015 р., затвердженого МОЗ України. У ньому викладено загальні питання безпеки життєдіяльності людини. Особливу увагу приділено шляхам формування культури безпеки та основам охорони праці медичних і фармацевтичних працівників у сучасних умовах.

Для студентів вищих медичних навчальних закладів III—IV рівнів акредитації.

УДК 62.785.6228я73

ББК 51.1(2)2;51.24

© О.П. Яворовський, В.М. Шевцова,
В.І. Зенкіна, Г.А. Шкурко,
М.І. Веремей, Ю.О. Паустовський,
Т.О. Білько, В.Г. Сук, Л.О. Куюн,
Т.О. Зінченко, М.Л. Марченко,
Н.В. Банковська, Н.В. Солоха,
Р.П. Брухно, М.В. Максимова,
К.С. Мурланова, 2015

© ВСВ «Медицина», оформлення, 2015

ISBN 978-617-505-452-9

ЗМІСТ

Список умовних скорочень	4
Передмова.....	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.	
Безпека життєдіяльності людини	
в сучасних умовах.....	7
ТЕМА 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності людини.....	7
ТЕМА 2. Людина в системі «людина — зовнішнє середовище»	27
ТЕМА 3. Значення зовнішнього середовища в системі «людина — зовнішнє середовище». Біоетичні аспекти впливу навколишнього середовища на людину	58
ТЕМА 4. Забезпечення безпеки життєдіяльності людини	86
ТЕМА 5. Безпека харчування як складова безпечної життєдіяльності людини	142
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.	
Основи охорони праці медичних і фармацевтичних працівників.....	170
ТЕМА 6. Правові та організаційні питання охорони праці медичних і фармацевтичних працівників	170
ТЕМА 7. Професійні шкідливості при виконанні функціональних обов'язків медичних і фармацевтичних працівників	187
ТЕМА 8. Небезпечні інфекційні захворювання у практиці медичних і фармацевтичних працівників. ВІЛ-інфекція та СНІД як біоетична і соціальна проблеми	246

Яворовський Олександр Петрович
Шевцова Валентина Митрофанівна
Зенкіна Валентина Іванівна та ін.

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ, ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Навчальний посібник

*За загальною редакцією
члена-кореспондента НАМН України,
професора О.П. Яворовського*

Підписано до друку 12.11.2015.

Формат 60×90/16. Папір офсет.

Гарн. SchoolBook. Друк офсет.

Ум. друк. арк. 18,0.

Зам. 640

7. Література

ВСВ «Медицина»

01030, м. Київ, вул. Стрілецька, 28.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів книжкової продукції

ДК № 3595 від 05.10.2009.

Тел.: (044) 581-15-67, 537-63-62.

E-mail: med@society.kiev.ua,

<http://www.medpublish.com.ua>